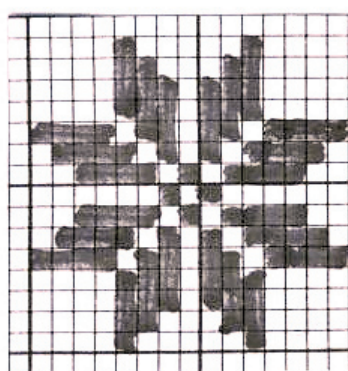
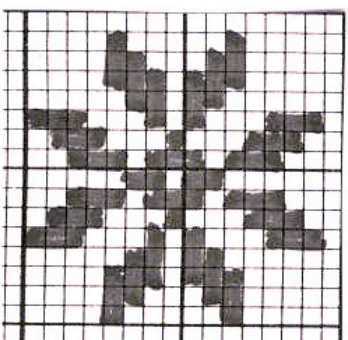
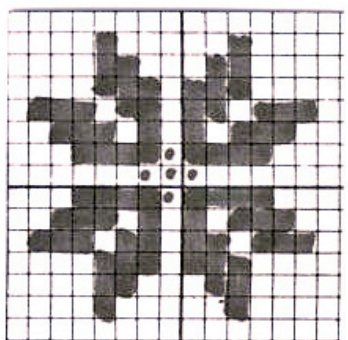
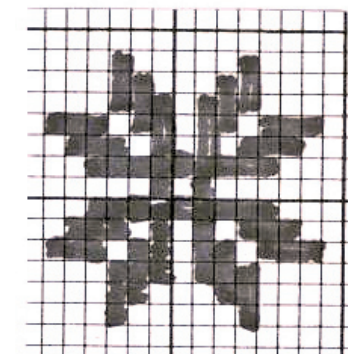

ATTABLAÐASTJØRNUR UR
»STRIKKEBOG 2« HJÁ PAULINU REINERT

KONUFÓLKATROYGGJU
MYNSTUR ÚR FØROYSK
BINDINGARMYNSTUR

STJØRNUR
TROYGGJA HJÁ
GUÐRUN & GUÐRUN

BUNDIN KJÓLI
HJÁ JOHANNU
AV STEINUM

Bindimentanin

Gamli máttin at sniðgeva, var at hava eina grund-vegleiðing til tey ymisku pløggini, og síðani skapa mynstursamanseting sjálv. Sniðgevingin í heimavirkingini fór fram í hvørjum húsi í Føroyum. Grundreglurnar vóru so sjálvsagðar, at hetta var at rokna sum almenn vitan, at soleiðis átti at vera. Men hetta er um at fara í søguna. Nógvalda seg ikki til at skapa sítt egna, men mugu hava eina uppskrift.

Enn eru fólk til, ið hava førleika og vitan um ta sermerktu føroysku bindimentanina, og ímillum teirra er Nicolina Jensen Beder ein fyrimynd, tá hon við bókini »Seyður, Ull, Tøting« letur víðari sína stóru vitan um hetta mentunararkið. Hendan bók er ein dýrgripur, har bæði handverksliga og mentunarliga vitanin er varðveitt.

Núttímans bindimentan

Í nútíðar samfelagnum, har flest øll vaksni arbeiða, og tíðin saman við børnunum er stutt, eru færri mammur, sum hava møguleikan, og tíðina, at seta seg við dótturina áðrenn hon fer í 1. flokk, og læra hana at halda stokkunum rætt.

Bindingin er ikki longur lívsneyðug, og tað er meira tilvildarligt um og nær vit læra at binda. Nógvar vaksnar

kvinnur duga tað ikki, og føroyska vitanin um binding, sum varð latin víðari í kvinnulinju, er ikki longur sjálvsgd. Um genturnar so seinni vilja læra seg at binda, er kanska youtube staðið, har vitanin er at finna, men tá er tað ikki longur føroysk binding, tí ikki er vist at stokkarnir og tógvið verða hildnir uppá gamla máttan.

Ein vandi fyri føroysku bindimentanina er, at minni verður sniðgivið í vanliga húsarhaldinum. Bindibøkurnar, sum nú eru nógvar í tali, kunnu hjálpa við til, at áhugin fyri at binda heldur fram, men samstundis er vandi fyri, at siðbundni arbeiðshátturin fer í søguna.

Føroyskir sniðgevar

Sum frá líður eru rættiliga nógvir út-búnir føroyskir sniðgevar, og fleiri teirra nýta egna mentan til at skapa nýtt. Tað at bundin pløgg eru nóg frammi í altjóða mótarákinum, hevur eisini verið við til at geva bindingini framburð. Ferðafólkavinnan gevur solumøguleikar, sum kunnu víðkast enn meira.

Dugnaligu føroysku sniðgevarnir eru við til at seta føroysku bindingarmynstrini á mótabreiddan, bæði uttan-landa og her heima. Tær vælumtóktu

og kendu troyggjurnar hjá Guðrun og Guðrun hava givið íblástur til óteljandi stjornutroyggjur, eins og litfögru sniðini hjá Jóhannu av Steinum geva íblástur til nógv bundin pløgg.

Fólkaskúlin ein mentunarberi?

Í námsætlanini fyri handarbeiði er binding ein týðandi tóttur, men tíðin er so stutt, og tímarnir so spjaddir, at bindingin hevur trong kor í fólkaskúlanum. Ymiskt er hvussu skúlarnir raðfesta henda førleikan, sum tó er so stórir partur av okkara mentan. Her er eitt mentunarligt tilfeingi, sum kann verða gagnnýtt eisini í øðrum lærugreinum, til dømis í tvørgreinaligum høpi.

Alíkavæl er binding væl umtókt, og kanningar gjørðar í fólkaskúlanum í 2011 vísa, at nógvar gentur læra at binda. Tað er tó minni enn ein triðingur, sum hava lært tað í skúlanum, tær flestu læra tað framvegis frá mammu ella ommu síni.

Tilfeingi í fólkunum

Okkara sermerktu bindimentan er verd at varðveita. Men skal hon varðveitast sum livandi mentan, má hon nýtast, og sleppa at broytast eftir móta

og tíðaranda, samstundis sum handverkið verður latið víðari til komandi ættarlið.

Eins og Paulina Reinert sniðgav og bant, hava nógvar aðrar kvinnur í Føroyum dugað at sett saman og endurnýggjað. Binding er í nógvar generatiónir latin víðari í kvinnulinju, frá móðir til dóttir. Hetta er ein máti hjá kvinnum at halda fast við sína egnu mentan.

Nógv í Føroyum hava evnini at skapa, og uppaftur fleiri hava evnini at tillaga og nýgera eftir gomlum sniði, so tað verður hóskandi til nútíðar samfelagið. Við at nýta hesi evni kann mentanin varðveitast, gjøgnum stóðuga endurnýggjan. Og við at stuðla ungum fólkum at læra seg binding og sniðgeving, kunnu vit menna eitt handverk, sum kundi verið eitt ískoyti til bæði útflutning og ferðafólkavinnu.